

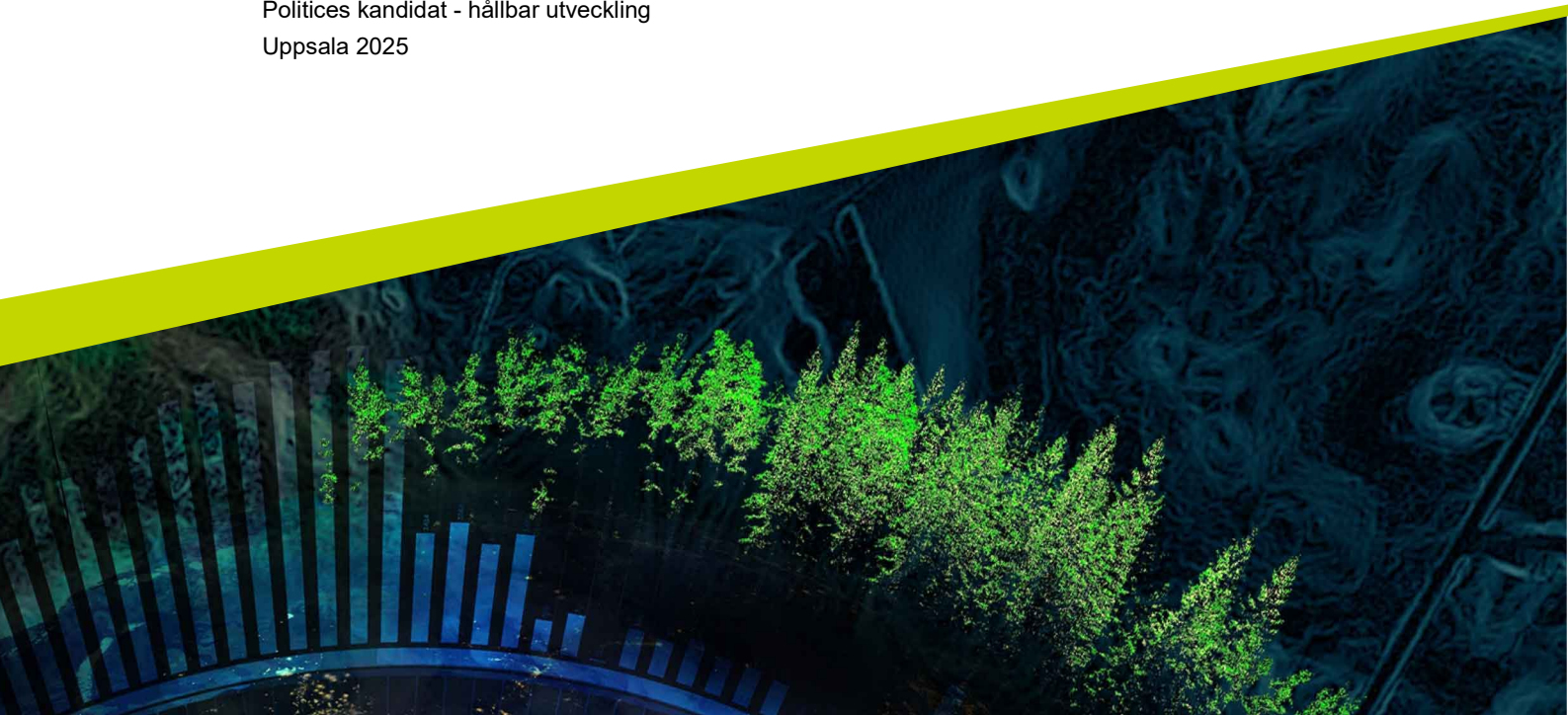

Institutionell inkludering som del i klimatförändringsarbetet

En kvantitativ studie om vikten av inkludering inom politiska institutioner för nationell klimatprestation

Gilda Bjersander

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Politics kandidat - hållbar utveckling
Uppsala 2025

Institutionell inkludering som del i klimatförändringsarbetet. En kvantitativ studie om vikten av inkludering inom politiska institutioner för nationell klimatprestation

Institutional inclusiveness as part of climate change efforts. A quantitative study about the importance of inclusiveness within political institutions for climate change performance.

Gilda Bjersander

Handledare: Shon Ferguson, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Examinator: Robert Hart, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Bitr. examinator: Malin Beckman, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för stad och land

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i Hållbar utveckling, G2E
Kurskod: EX1019
Program/utbildning: Politices kandidat - hållbar utveckling
Kursansvarig inst.: Institutionen för stad och land
Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2025
Upphovsrätt: Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: inkludering, politiska institutioner, klimatprestation, klimatpolitik, demokrati, politisk tillit

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för ekonomi

Avdelningen för landsbygdsutveckling

Sammanfattning

Denna studie grundar sig i den problematik som uppstår i det internationella klimatförändringsarbetet, då den gemensamma klimatprestationen ofta är otillräcklig och skillnader mellan länder är stora. Här undersöks denna problematik i relation till begreppet politiska institutioner, definierat av Acemoglu och Robinson, och vilken betydelse inkludering inom dessa har för länders förutsättningar att prestera väl. Syftet är att, med hjälp av regressionsanalys i en tvärsnittsstudie, bidra med en möjlig förklaringsmodell till varför länders klimatprestationer skiljer sig åt och hur väsentligt det är att fokusera på att uppnå inkluderande institutioner ur ett klimatperspektiv. Studien utgår från tre regressionsmodeller där begreppet inkluderande politiska institutioner bryts ner till de tre dimensionerna: 1) bred pluralistisk maktordning, 2) etablering och upprätthållande av lag och ordning, och 3) inkluderande marknadsekonomi. Regressionsresultaten analyseras genom att likställa dessa tre dimensioner med Hanuschs subdimensioner av demokratisk kvalitet och hur dessa kan utgöra goda förutsättningar för politiskt genomförande och folkets stöd för klimatpolitik. Studiens resultat indikerar att inkluderande politiska institutioner är en betydelsefull förklaringsfaktor till länders varierande klimatprestation, särskilt dimensionen ”inkluderande marknadsekonomi”. Detta tyder på att de demokratiska kvalitéerna inkludering, kreativitet och personlig frihet i relation till marknaden är särskilt viktiga för att förklara och förbättra klimatprestation.

Nyckelord: inkludering, politiska institutioner, klimatprestation, klimatpolitik, demokrati, politisk tillit

Abstract

This paper addresses challenges that occur in global climate efforts where the collective efforts tend to be insufficient, as well as vary greatly between countries. The study examines this issue in relation to political institutions, as defined by Acemoglu and Robison, and how inclusiveness within these affects countries' abilities to perform well in this field. By conducting a cross-sectional regression analysis, this study aims to contribute to explaining the differences in climate change performance and showcase the importance of establishing inclusive political institutions in terms of climate efforts. To do this, the concept of inclusive political institutions is split into the three dimensions: 1) wide and pluralistic power distribution, 2) established law and order, and 3) an inclusive market economy. The results of the regressions are analysed by identifying similarities between these three dimensions and Hanusch's subdimensions of democratic quality and how this might affect countries' abilities to drive political change and the public support for climate policies. The results of this study indicate that inclusive political institutions have a significant influence on climate change performance, especially the dimension of an inclusive market economy. This implies that democratic qualities such as inclusiveness, creativity, and liberty in relation to market structures are especially important for explaining and improving climate change performance.

Keywords: inclusiveness, political institutions, climate change performance, climate policy, democracy, political trust

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	7
Förkortningar	8
1. Inledning	9
1.1 Forskningsområdet	10
1.1.1 Ekonomisk utveckling och klimatprestation	10
1.1.2 Demokrati och styreskvalitet som förutsättning	11
1.2 Introduktion av variabler och analysmetod	12
1.3 Syfte och frågeställning	12
2. Teori	14
2.1 Begreppet inkludering	14
2.2 Inkludering som demokratisk kvalitet	14
2.3 Förutsättningar för klimatprestation	16
3. Data	18
3.1 Climate Change Performance Index	18
3.2 Inkluderande politiska institutioner	19
3.2.1 Electoral Democracy Index	20
3.2.2 Rule of Law index	21
3.2.3 Economic Freedom of the World index	22
3.3 Hypoteser	22
3.4 Kontroll- och indikatorvariabel	24
3.5 Urval	25
4. Metod	27
4.1 Regressionsmodeller	27
4.2 Metodologiska hänsynstaganden	28
5. Resultat	30
5.1 Central tendens och spridning	30
5.2 Korrelation	32
5.3 Regressioner	33
5.3.1 Modell 1: Electoral Democracy Index	33
5.3.2 Modell 2: Rule of Law index	34
5.3.3 Modell 3: Economic Freedom of the World index	34
5.3.4 Kontrollvariabler	35
6. Tolkning och diskussion	36
6.1 Hypotes 1 – bred pluralistisk maktindelning	36
6.2 Hypotes 2 – etablering och upprätthållande av lag och ordning	37
6.3 Hypotes 3 – inkluderande marknadsekonomi	37

6.4	De tre dimensionerna av inkluderande politiska institutioner	38
6.4.1	Samlad bedömning	39
6.5	Metodologiska begränsningar	40
7.	Slutsats	42
8.	Referenslista.....	43
Bilaga 1		48
Bilaga 2		49

Tabellförteckning

Tabell 1. Beteckningar för modell 1-3. Egen bearbetning.....	28
Tabell 2. Beskrivande statistik för urvalet. Genererat av Minitab, egen bearbetning.	31
Tabell 3. Korrelationstabell för variablerna. Genererat av Minitab, egen bearbetning.	32
Tabell 4. Regressionstabell för modell 1 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.	33
Tabell 5. Regressionstabell för modell 2 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.	34
Tabell 6. Regressionstabell för modell 3 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.	35

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
CCPI	Climate Change Performance Index
EDI	Electoral Democracy Index
EFW	Economic Freedom of the World index
EKC	Miljökuznetskurvan
QoG	Quality of Government
RoL	Rule of Law index

1. Inledning

De pågående klimatförändringarna beskrivs ofta som en av vår tids stora globala kriser (IPCC 2022; United Nations 2021) som orsakar komplexa problem vilka ställer krav på långsiktiga och välkoordinerade lösningar. För dessa typer av problem, så kallade wicked problems, saknas dock ofta självklara tillvägagångssätt (Rittel & Webber 1973) vilket gör lösningar svåra att komma fram till. Klimatkrisens komplexa och globala karaktär har gjort internationell samordning av policyer och klimatsatsningar till en nödvändig strategi – där länder emellan kommer överens om gemensamma mål för klimatarbetet inom olika sektorer. Dessa typer av gränsöverskridande samarbeten har sedan länge etablerats globalt i olika skalor. FN:s klimatkonvention UNFCCC (u.å.a) och EU:s omfattande klimatpolitik (European Commission u.å.) är två exempel på sådana samarbeten. De verkar för att få medlemsländerna att tillsammans motverka och minska effekten av dessa hotande förändringar. Trots de omfattande försöken kring global samordning finns det fortfarande stora variationer mellan länder vad gäller individuella prestationer. Detta synliggörs av Climate Change Performance Index (CCPI) som årligen publicerar rapporter som visar länders prestationer i klimatarbetet. Detta presenteras både i en samlad bedömning på skalan 0-100 (där 0 är sämsta och 100 är bästa möjliga resultat), och nedbrutet inom de fyra kategorierna: växthusgasutsläpp, förnybar energi, energianvändning och klimatpolitik. I 2024 års rapport var skillnaden mellan högsta och lägsta värde 56,26 vilket visar på en påtaglig variation (Burck et al. 2024b).

Den stora variationen länder emellan utgör ett problem just eftersom klimatkrisen kräver en gemensam global insats. Trots att många länder är delaktiga i multilaterala klimatsamarbeten, som Parisavtalet, krävs ytterligare förbättring av klimatprestation för att uppnå de uppsatta målen – länder behöver åstadkomma mer (UNFCCC u.å.b). Ett steg i att hantera denna problematik är att försöka förstå varför den uppstår och identifiera orsaker som kan förklara variationen i klimatprestation. En del i detta är att fokusera på vilka förutsättningar länder har för att bedriva klimatpolitik på ett framgångsrikt sätt och här utgör de politiska institutionerna en central del. Forskning som fokuserar på att undersöka politiska institutioners roll i samhället är ofta centrerade kring begreppet inkludering och vad inkludering inom denna sfär innebär för länders förutsättningar (Acemoglu & Robinson 2012; Drews & van den Bergh 2015; Böhmelt et al. 2016; Hanusch 2018).

1.1 Forskningsområdet

I den samhällsvetenskapliga forskningen kring klimatprestation på nationell skala och ett politiskt plan, tycks fokus ofta ligga på ekonomiska eller demokratiska ramverk för att förklara länders nivåer av klimatprestationer i form av exempelvis utsläpp, policy output och policy outcome. Detta avsnitt delar upp det ekonomiska och det statsvetenskapliga forskningsområdet för att synliggöra två centrala perspektiv.

1.1.1 Ekonomisk utveckling och klimatprestation

Miljökuznetskurvan (Environmental Kuznets Curve, EKC) är en väletablerad ekonomisk modell som beskriver hur ett lands ekonomiska tillväxt, i form av ökade inkomster, förhåller sig till miljöförstöring (Stern et al. 1996). EKC utgår från en relativt simpel idé om att miljöförstöring först ökar i takt med inkomster och sedan minskar. Hypotesen grundar sig i resonemanget att ekonomisk tillväxt accelererar i och med att jordbruket intensifieras, råvaror extraheras och industrialiseringen fortgår. I tillväxtprocessen utgör institutioner en central drivkraft eftersom institutionell kvalitet inom den politiska och ekonomiska sfären skapar långsiktigt ekonomiskt välbefinnande (Acemoglu & Robinson 2012). Tillväxttökningsen pågår tills man genomgår ett demografiskt skifte och börjar prioritera informations- och utbildningsrika industrier, vilket medför ökad klimatmedvetenhet och tillgång till renare energi – som resulterar i lägre utsläpp.

Det är omdebatterat hur man bör förhålla sig till EKC – vissa studier finner empiriskt stöd för EKC-relationer (Grossman & Krueger 1995; Destek & Sarkodie 2019), medan andra betonar dess begränsningar och kontextberoende karaktär eftersom resultaten tenderar att bero på metodval (Stern et al. 1996). Stern et al. menar att problemet med EKC och studier relaterat till det, är att de är för smala och begränsande för att kunna tillföra vägledning i framtagandet av politik för hållbar utveckling. Detta blir problematiskt eftersom policy och ekonomiska styrmedel spelar en viktig roll för att styra teknologiutvecklingen mot rena insatsvaror med lägre utsläpp (Acemoglu et al. 2012). Styrmedel som skatter och subventioner ger incitament för utveckling och övergång till ren innovation som möjliggör en grönare tillväxt. I framtagandet och genomförandet av politik spelar institutioner en central roll eftersom det är inom dessa som det politiska organet existerar.

Acemoglu och Robinson (2012) argumenterar för att inkluderande politiska och ekonomiska institutioner tillsammans skapar långsiktig ekonomisk utveckling, vilket bygger på idén om ett ömsesidigt skapande av en stabil institutionell grund. Eftersom författarna menar att skillnader i inkludering hos institutioner är den

huvudsakliga förklaringen för skillnader mellan länders ekonomiska utvecklingsnivå – kan de antas betrakta EKC-resonemang och generella antaganden om att miljöförstöring skulle minska med ökad inkomstnivå efter en viss ekonomisk nivå, som alltför simplifierade. De skulle förmodligen hävda att miljöförbättringar snarare är ett resultat av långsiktigt framtagande av inkluderande institutioner, än en ökande inkomstnivå.

1.1.2 Demokrati och styreskvalitet som förutsättning

Demokratiforskningen kan vidareutveckla resonemanget om institutionernas betydelse för klimatprestation genom att fokusera på begrepp som demokrati och politisk inkludering. Böhmelt et al. (2016) undersöker demokratisk inkludering som en faktor för klimatresultat och definierar inkludering som pluralism med idealet att alla medborgare kan påverka och ifrågasätta politiken. De kom fram till att demokratisk inkludering leder till mer policyskapande men inte nödvändigtvis lägre utsläpp. Detta samband påvisas även av Bättig och Bernauer (2009); deras resultat visar att demokratier är bra på att skapa policy output men att det är tveksamt vilket faktisk effekt dessa klimatpolitiska åtaganden får. Sammantaget visar studierna att demokratier tenderar att ha större åtagande och implementering av klimatpolitik, men att det faktiska genomförandet verkar påverkas av andra faktorer.

Parallellt men bitvis överlappande är forskningen om styreskvalitet (Quality of Government, QoG) som betonar vikten av institutionernas opartiskhet för att skapa tillit (Teorell & Rothstein 2009). Davidovic och Harring (2019) undersöker hur QoG, generell tillit och politisk tillit påverkar det medborgerliga stödet för de klimatpolitiska styrmedlen skatter, subventioner och förbud. De kommer fram till att QoG, generell tillit och framför allt politisk tillit har ett positivt samband med stöd för klimatskatter men lägre eller inget samband med subventioner och förbud. Fairbrother (2019) hittar ett liknande samband och visar i sin studie att medborgarnas acceptans för klimatskatter ökar om skattebördan är oförändrad men kan undermineras om det finns bristande tillit till de politiska beslutsfattarna.

Efter sammanfattning av den statsvetenskapliga forskningen är min observation att det finns tre möjliga ingångar för min studie att bidra till forskningsområdet: 1) EKC är en otillräcklig förklaringsmodell för att förklara klimatprestation och tar inte hänsyn till politiska institutioners roll, 2) demokrati och politisk inkludering är framför allt betydelsefullt för att förklara policy output, det vill säga det politiska åtagandet till klimatpolitiken – men inte alltid policy outcome, och 3) QoG och tillit tenderar att ha en starkare koppling till policy outcome, alltså effekten av de politiska åtgärderna – men kopplas sällan samman med institutionernas inkludering i demokratisk bemärkelse. Studien avser därmed att

positionera sig mellan dessa forskningsfält i en ansats att identifiera beröringspunkter mellan de nationalekonomiska och de statsvetenskapliga perspektiven. Detta genom att föra samman det nationalekonomiskt definierade begreppet inkluderande politiska institutioner med komponenter av demokratisk kvalitet. Genom att agera brobyggande mellan dessa fält är förhoppningen att studien utgör ett teoretiskt bidrag om hur effekterna av institutionell inkludering inte bara kan förstås som skapare av goda förutsättningar för ekonomisk utveckling, utan potentiellt även för klimatpolitiskt genomförande och implementering.

1.2 Introduktion av variabler och analysmetod

För att undersöka huruvida institutionella inkludering kan förstås som en förklarande faktor för variation i klimatprestation genomförs en kvantitativ tvärsnittsstudie med regressionsanalys. Variablerna operationaliseras utifrån begreppet inkluderande politiska institutioner. Alltså, institutioner som kan fördela makt brett på ett pluralistiskt sätt, och som kan uppnå en viss nivå av politiskt centralisering – vilket möjliggör etablering och upprätthållande av lag och ordning som är grunden för säker äganderätt, samt etablering av en inkluderande marknadsekonomi (Acemoglu & Robinson 2012).

Regressionsanalysen utgår från följande fyra kategorier av variabler: 1) den beroende variabeln klimatprestation, 2) tre oberoende institutionella variabler operationaliserade utifrån begreppet inkluderande politiska institutioner, 3) en kontrollvariabel för ekonomisk utveckling och 4) en indikatorvariabel för medlemskap i EU. Syftet med regressionerna är att urskilja förklaringskraften hos de institutionella variablerna på den beroende variabeln klimatprestation, där kontroll- och indikatorvariabler används för att kontrollera för andra möjliga förklaringsfaktorer. Mer utförlig redogörelse för variabler och metodik presenteras i avsnitt 3: Data, och avsnitt 4: Metod.

1.3 Syfte och frågeställning

Denna studie fokuserar på att undersöka hur olika dimensioner av politisk institutionell inkludering och klimatprestation samvarierar – i syfte att bidra med en möjlig förklaringsmodell till varför länders klimatprestationer skiljer sig åt och hur väsentligt det är att fokusera på att uppnå inkluderande institutioner ur ett klimatperspektiv. Studien avser att kartlägga komponenterna av politiska institutioner och om inkludering inom dessa kan relateras till länders förutsättningar för att implementera och genomdriva klimatpolitik på ett framgångsrikt sätt. Utifrån detta tillvägagångssätt förväntas resultatet ge insikter

kring vikten av att prioritera inkludering hos de politiska institutioner för att nå klimatmål. För att styra studien mot detta utgår undersökningen från följande frågeställning:

Hur väl kan graden inkludering hos de politiska institutionerna förklara länders varierande klimatprestation?

Detta undersöks både på ett övergripande plan samt inom de tre dimensionerna av politiska institutioner.

2. Teori

I detta avsnitt plockas begreppet inkluderande politiska institutioner isär och avsnittet inleder med att beskriva användningen av begreppet inkludering. Därefter kopplas olika dimensioner av politiska institutioner till demokratiska aspekter och en teori om hur detta kan utgöra goda förutsättningar för klimatprestation introduceras.

2.1 Begreppet inkludering

I studien används inkludering som ett paraplybegrepp för institutionella egenskaper som möjliggör och säkerställer öppenhet, rättvisa och delaktighet i de politiska och ekonomiska organen. Denna definition är baserad på tre centrala teoretiska perspektiv: Dahls begrepp polyarki (Coppedge & Reinicke 1990), Acemoglu och Robinsons (2012) definition av inkluderande institutioner samt Hanuschs (2018) definition av begreppet inkludering.

I studier där inkludering används i relation till institutioner och demokrati definieras det ofta utifrån Dahls förståelse av begreppet polyarki. Polyarki är en konkretisering av idealbilden demokrati men som, till skillnad från demokrati, praktiskt kan uppnås i olika grad (Coppedge & Reinicke 1990). Begreppet definieras som den institutionella uppsättning som möjliggör rätten att både delta i politiken och att yttra sig och bilda opinion. Hanusch (2018) vidareutvecklar detta genom att tillägga att inkludering av flera olika aktörer är en förutsättning för öppen och rättvis tillgång till politisk makt; definitionen är i linje med polyarki men betonar vikten av en heterogen grupp aktörer där marginaliserade aktörers politiska deltagande skyddas och säkerställs.

Genom att förstå inkludering av politiska institutioner i termer av polyarki blir det möjligt att placera inkludering på en skala – ett spektrum där institutioner kan uppvisa olika grad av egenskapen inkludering. Liknande resonemang återfinns hos Acemoglu och Robinson (2012). De definierar inkludering i relation till politiska institutioner och placerar begreppet i ett motsatsförhållande till exkludering – vilket skapar två motpoler av inkluderingsskalan.

2.2 Inkludering som demokratisk kvalitet

Acemoglu och Robinsons (2012) definition av politiska institutioner kan delas upp i tre övergripande områden: 1) maktfördelning, 2) lag och ordning och 3) tillgång till marknaden. Det som avgör huruvida institutionerna bör betraktas som

inkluderande eller exkluderande är hur dessa är utformade. Författarna beskriver att politiska institutioner som är inkluderande har en bred pluralistisk maktindelning, etablerar och upprätthåller lag och ordning och möjliggör bred tillgång till marknaden. Institutioner som saknar eller motverkar dessa egenskaper kan betraktas som exkluderande.

När inkluderande politiska institutioner bryts ner till dessa tre dimensioner synliggörs flera likheter med de tre metadimensionerna av demokrati: frihet, jämlikhet och kontroll (Hanusch 2018). Dessa är demokratins grundstenar och kärna som i sin tur består av ytterligare tre dimensioner vardera som utvecklar metadimensionernas innebörd. Genom att plocka isär och kartlägga begreppen inkluderande politiska institutioner och demokratisk kvalitet tydliggörs sambanden däremellan. Dessa beröringspunkter illustreras som prickiga linjer i figur 1.

Figur 1. Visualisering av komponenter hos inkluderande politiska institutioner och demokratisk kvalitet, samt beröringspunkter sinsemellan. Egen bearbetning utifrån Hanusch (2018:27).

När de två begreppen dissekerats skapas ett ramverk där graden inkluderande politiska institutioner kan förstås vara en reflektion av graden demokratisk kvalitet i ett land. I figur 1 illustreras att det finns likheter mellan 1) etablering och upprätthållande av lag och ordning, som komponent av inkluderande politiska institutioner, och 2) ansvarsutkrävande (se linje 1 i figur 1) och självständighet (se linje 2 i figur 1), som subdimensioner av metadimensionen kontroll. Kontroll innebär att folkets vilja implementeras inom lagens gränser på transparent sätt där politiska beslutsfattare både hålls ansvariga, och kan redogöra för, de beslut som fattas (Hanusch 2018). Eftersom lagars etablering och upprätthållande är en produkt av politiska beslutsfattares maktutövning är 1) ansvarsutkrävande och

övervakning av beslutsprocessen, samt 2) självständighet i form av ett transparent och oberoende rättssystem som respekteras och efterföljs (Hanusch 2018), två dimensioner som kan förstås ligga till grund för etablering och upprätthållande av lag och ordning.

Det finns också likheter mellan komponenten bred pluralistisk maktindelning och subdimensionerna inkludering (se linje 3 i figur 1) och deltagande (se linje 4 i figur 1). Grunden i metadimensionen jämlikhet är att alla medborgare ska ha samma möjlighet att påverka den politiska makten, där inkludering handlar om öppenhet och rättvis tillgång denna makt för olika samhällsgrupper och aktörer (Hanusch 2018). Vidare menar Hanusch att deltagande inte bara handlar om rätten att delta utan framför allt om vikten av mängden aktiva politiska aktörer. Inkludering i kombination med deltagande anser jag beskriva den pluralistiska aspekten av komponenten bred pluralistisk maktindelning – att den politiska makten innehas av en mängd aktörer. Subdimensionen inkludering har också vissa likheter med komponenten inkluderande marknadsekonomi (se linje 5 i figur 1) eftersom både syftar till att involvera och säkerställa lika möjligheter till deltagande av flera olika samhällsgrupper och aktörer (Acemoglu & Robinson 2012; Hanusch 2018). Trots att inkluderande marknadsekonomi snarare fokuserar på rättvis tillgång till marknaden än politisk makt, kan man hävda att grundprincipen för inkludering överensstämmer dem emellan. Paralleller kan även dras till metadimensionen frihet och mer specifikt subdimensionerna kreativitet (se linje 6 i figur 1) och personlig frihet (se linje 7 i figur 1). Med inkluderande marknadsekonomi menas att det finns incitament för folket att nyttja marknaden genom sparande, investering och innovation och att det inte endast är den ekonomiska eliten som drar nytta av de ekonomiska institutionerna (Acemoglu & Robinson 2012). Utifrån denna definition kan likheter dras till Hanusch (2018) som beskriver att kreativitet kan nås genom konkurrens och innovation och att personlig frihet handlar om individers egenmakt.

2.3 Förutsättningar för klimatprestation

Drews och van den Bergh (2015) beskriver att en avgörande faktor för politisk förändring är att det finns ett brett folkligt stöd för den politik som drivs. Detta eftersom beslutsfattare kan tveka att genomföra klimatpolicyer om de misstänker motstånd från allmänheten då det folkliga stödet kan påverka klimatpolitikens effektivitet. De identifierar flera faktorer för att förklara vad som påverkar folkligt stöd, varav tre är av relevans för inkluderande politiska institutioner och demokratisk kvalitet. Den första faktorn är hur rättvis policyn upplevs av folket och handlar om upplevd rättvisa inom både beslutsprocessen och distribueringen av kostnader. Den andra är tillit till centrala aktörer i beslutsprocessen vilket

innebär exempelvis politiker, den verkställande makten och forskare. Den tredje är politiskt deltagande och handlar om hur involvering av en mångfald av aktörer och politisk debatt och samtal kan ha en positiv effekt på stödet för politiska beslut genom att både underlätta för målet om konsensus och ge inblick i olika perspektiv och intressen.

3. Data

I detta avsnitt följer en beskrivning av de variabler som ingår i regressionerna. Först presenteras den beroende variabeln följt av de oberoende och hypoteser kopplat till dessa, därefter introduceras kontrollvariabler. Avsnittet avslutas med en beskrivning av urvalet och urvalsprocessen.

3.1 Climate Change Performance Index

För att operationalisera begreppet klimatprestation används Climate Change Performance Index som årligen tas fram av och presenteras på FN:s klimatkonferens av NewClimate Institute, Climate Action Network och Germanwatch. CCPI är ett oberoende verktyg som används för att övervaka länders klimatpolitiska prestationer och har som mål att öka transparensen i internationell klimatpolitik samt möjliggöra jämförbarhet av dessa framsteg mellan länder. (Burck et al. 2024a)

CCPI bedöms utifrån fyra kategorier som utgör olika stora delar av indexet: växthusgasutsläpp 40%, förnybar energi 20%, energianvändning 20% och klimatpolitik 20% (Burck et al. 2024a). Kategorierna 1-3 är i sin tur uppbyggda av fyra indikatorer som alla väger lika tungt i beräkningen och som på olika sätt, specificerat för varje kategori, ska reflektera fyra olika aspekter. De två första indikatorerna visar 1) nuvarande nivå och 2) tidigare trend för en femårs period. De resterande två indikatorerna utgår från hur väl resultaten överensstämmer med en utvecklingsväg som håller den globala temperaturökningen väl under 2°C, i linje med Parisavtalet 2015. Detta innebär att man 1) tittar på hur nuvarande prestationer och 2) hur väl länders mål för 2030 förhåller sig till denna utvecklingsväg. Samtliga tolv indikatorer för kategori 1-3 följer denna struktur för att dels ta hänsyn till de nuvarande nivåerna, dels sätta dessa i relation till tidigare nivåer för att inte överskatta länder som exempelvis gör utsläppsminskningar från tidigare höga nivåer, eller länder som fortfarande har låga nivåer men haft stora ökningar. De tolv indikatorerna som utgör kategori 1-3 kompletteras med den fjärde kategorin klimatpolitik som består av två lika tungt vägande indikatorer: nationell och internationell klimatpolitik. Data för denna kategori tas fram genom uttömmande formulär som fylls i av experter inom klimat- och energipolitik från icke-statliga organisationer, universitet och tankesmedjor och som är lokaliserade i de länder som bedöms. För indikatorn nationell klimatpolitik är fokus på konkreta klimatpolicier om exempelvis utsläpp, energianvändning och skydd av natur och biodiversitet. Internationell klimatpolitik handlar i stället om hur länderna presterar på UNFCCC konferenser och i andra multilaterala samarbeten.

Det är också viktigt att belysa hur CCPI mäter växthusgasutsläpp, då denna kategori utgör den enskilt största andelen av indexet (40%). Indexet tar endast hänsyn till produktionsbaserade utsläpp (PBA), det vill säga de utsläpp av växthusgaser som kommer från den inhemska produktionen där exporter exkluderas (Burck et al. 2024a). Detta, till skillnad från en konsumtionsbaserad modell (CBA), innebär att länder som i hög grad producerar produkter som andra länder konsumerar, ges ett sämre betyg för växthusgasutsläpp än vad som nödvändigtvis speglar endast det egna landets utsläpp. Å andra sidan innebär detta att länder som förflyttat sin produktion från det egna landet belönas med resultat som ofta visar lägre utsläpp än vad överensstämmer med vad som faktiskt konsumeras – något som potentiellt snedvrider resultaten av CCPI. I metodologirapporten visas medvetenhet kring denna problematik men valet av PBA motiveras med att det är den nuvarande standarden för att beräkna nationella växthusgasutsläpp och att det är rimligt att utgå från denna modell eftersom den nationella politiken endast har inflytande över den inhemska produktionen (Burck et al. 2024a). Denna problematik har varit omdebatterad och det finns skiljaktiga meningar kring hur avsevärd skillnaden är baserat på om man utgår från produktions- eller konsumtionsbaserade utsläpp (Caldeira & Davis 2011; Franzen & Mader 2018). Eftersom den oberoende variabeln i denna studie är CCPI och inte enbart växthusgasutsläpp, görs bedömningen att PBA inte är nackdel nog att förkasta indexet i sin helhet – däremot anser jag att det är viktigt att vara medveten om CCPI:s metodologiska val vid tolkningen av denna studies resultat.

CCPI-ländernas prestationer presenteras dels kategoriskt utifrån betygen mycket hög, hög, medium, låg och mycket låg; dels genom poäng från lägst 0 till högst 100. Denna bedömning görs både för det färdiga indexet och för respektive kategori – i denna studie är det poängen för det fullständiga indexet som inhämtas. Dessa data hämtas för år 2024, publicerade i 2025 års resultatrapport (Burck et al. 2024b). Detta görs för samtliga 63 länder som ingår i CCPI, efter rensning av data enligt urval (se avsnitt 3.5), har Taiwan och Filippinerna tagits bort på grund av bristande täckning hos övriga variabler.

3.2 Inkluderande politiska institutioner

I regressionerna kommer tre oberoende variabler att användas för att representera begreppet inkluderande politiska institutioner. Begreppet definieras av Acemoglu och Robinson (2012) som institutioner som kan fördela makt brett på ett pluralistiskt sätt, och som kan uppnå en viss nivå av politisk centralisering – vilket möjliggör etablering och upprätthållande av lag och ordning som är grunden för säker äganderätt, samt etablering av en inkluderande marknadsekonomi. I detta arbete tolkas deras definition som bestående av tre centrala delar: 1) pluralistisk

maktindelning, 2) etablering och upprätthållande av lag och ordning och 3) en inkluderande marknadsekonomi. Dessa tre delar utgör tre variabler som används för att representera dessa dimensioner. Utifrån författarnas definition av begreppet tolkas punkt två och tre som indikatorer för politisk centralisering och bör därför förstås som två variabler som representerar effekten av politisk centralisering.

3.2.1 Electoral Democracy Index

För att operationalisera punkt 1: ”institutioner som kan fördela makt brett på ett pluralistiskt sätt”, används V-Dem Electoral Democracy Index (EDI) för år 2024. V-Dem står för Varieties of Democracy och är ett omfattande globalt samarbete framtaget av V-Dem institutet på Göteborgs universitet tillsammans med tusentals experter i de medverkande länderna utöver V-Dem institutets egen personal, chefer och styrelsemedlemmar (Coppedge et al. 2024). EDI tillskriver länder ett värde från lägst till högst (0-1) där de utgår från den grundläggande förutsättningen för demokrati – att makthavarna tar del av folkets vilja genom återkommande val. Electoral Democracy Index är ett av fem demokratiindex och utgör grunden för de andra fyra indexen som motsvarar fyra ytterligare typer av demokrati: liberal, deltagande, deliberativ och jämlik. Dessa fyra index lägger till ytterligare dimensioner av demokrati men utgår alla från grundprincipen EDI eftersom inget land kan förstås demokratiskt utan att val hålls. Detta utgör den första anledningen till att just EDI väljs – det utgör den demokratiska grunden om bred maktindelning, det vill säga att makten är distribuerad hos folket.

Den andra anledningen till att Electoral Democracy Index väljs är för att det även omfattar den pluralistiska aspekten genom att vara förankrad i Dahls institutionella koncept polyarki (Coppedge et al. 2024). EDI baseras på fem grundläggande demokratiska dimensioner: 1) föreningsfrihet, 2) fria och rättvisa val, 3) yttrandefrihet och alternativa informationskällor, 4) förtroendevalda och 5) rösträtt – som tillsammans ska representera Dahls polyarki. Att använda ett index som operationaliserats utifrån Dahls begrepp polyarki är i linje med studiens tolkning av begreppet inkludering och EDI anses därför utgöra ett bra mått på bred pluralistisk maktindelning som överensstämmer med det teoretiska ramverket.

För att underlätta hanteringen av data och anpassa studien utifrån min erfarenhet och kunskap av databearbetning i statistisk analys, samt för att hålla studien inom den tidsmässiga ramen av ett kandidatarbete, hämtas EDI från Our World in Data (V-Dem 2025b). Detta betyder att de data som inhämtas har bearbetats och förenklats av Our World in Data. Här innebär detta val att hämtade data inte innehåller hela datasetet med samtliga 531 indikatorer utan endast indexvärdena 0-1 för de fem separata indexen (V-Dem u.å.). Eftersom det endast är värdet på EDI, och inte tillgång till samtliga indikatorer, som är av intresse i denna studie

bedöms detta vara ett rimligt alternativ. Med hänsyn till att Our World in Data är en väletablerad öppen databas som bedrivs av den ideella organisationen Global Change Data Lab i undervisningssyfte (Our World in Data u.å.), samt det faktum att deras publicerade data för Electoral Democracy Index överensstämmer med den som V-Dem själva publicerar – anses användandet av Our World in Data inte påverka kvaliteten på inhämtade data.

3.2.2 Rule of Law index

För att operationalisera punkt 2: ”etablering och upprätthållande av lag och ordning”, används indexet Rule of Law (RoL) för år 2022 (V-Dem 2025a). Precis som EDI är RoL ett index från V-Dem institutet och hämtas från Our World in Data med samma motivering som i avsnitt 3.2.1. Begreppet Rule of Law innebär att styra efter lag – alltså att den politiska makten som utövas inom det styrandes område sker inom ramen för vad lagen tillåter (Natsika et al. 2025). Genom att hänvisa till tidigare forskning och tradition – se exempelvis Waldron (2008) – identifierar Natsika et al. (2025) tre övergripande dimensioner av Rule of Law: legalitet, procedur och institutionella krav. Med legalitet menas att lagarna ska vara generella, tydliga, offentliga och att de ska tillämpas på ett sätt som är förutsägbart och tillförlitligt. Procedur fokuserar på att denna tillämpning ska vara opartisk och rättvis för både män och kvinnor. Den tredje dimensionen, institutionella krav, grundar sig i idén om att auktoriteter bör begränsas för att försäkra sig om att de övriga två dimensionerna, det vill säga legalitet och procedur, upprätthålls. Med institutionella krav avses 1) domstolsväsendets oberoende, 2) förekomsten av kontrollmekanismer för maktfördelning (även kallat checks and balances), 3) uppdelning av offentlig makt samt 4) avsaknaden av korruption inom rättsväsendet, den verkställande makten och den offentliga makten. De tre dimensionerna legalitet, procedur och institutionella krav tillskrivs indikatorer som gör dem mätbara. Legalitet utgörs av fyra indikatorer, procedur har tre indikatorer och institutionella krav har åtta. Det är dessa 15 indikatorer som tillsammans utgör RoL-indexet med syfte att reflektera hur väl det politiska maktutövandet styrs av lagen i respektive land på skalan 0-1, där 1 är högst efterföljande av lag.

V-Dem RoL index väljs för att jag anser att de tre dimensionerna av RoL överensstämmer med ”etablering och upprätthållande av lag och ordning”, där etablering och upprätthållande förstås ha något olika innebörd. Etablering av lag och ordning anses främst representeras av legalitet och institutionella krav – alltså att lagar skapas och fastställs på ett självständigt och transparent sätt. Upprätthållande av lag och ordning kan förstås bäst representeras av procedur och

institutionella krav eftersom dessa fokuserar mer på att säkerställa att rättssystemet fungerar snarare än att det endast existerar.

3.2.3 Economic Freedom of the World index

För att operationalisera punkt 3: ”en inkluderande marknadsekonomi” krävs ett index som visar hur öppen marknaden är, alltså i vilken utsträckning tillgång till marknaden ges och till vilka. En inkluderande marknadsekonomi innebär att det finns incitament för folket att nyttja marknaden genom sparande, investering och innovation, och att det inte endast är den ekonomiska eliten som drar nytta av de ekonomiska institutionerna (Acemoglu & Robinson 2012). För att operationalisera detta används indexet Economic Freedom of the World (EFW) för år 2022 hämtat från Fraser Institute (2024). Indexet mäter i vilken grad politiken och institutionerna tillåter folket att ta egna ekonomiska beslut och presenteras på skalan 0-10, där 10 är högst ekonomisk frihet (Gwartney et al. 2024). För att göra detta utgår man från fem huvudområden och justerar även för skillnader i ekonomisk frihet mellan kvinnor och män (Gwartney et al. 2024). Det första området är ”statens storlek” – här tittar man på hur statens finanspolitik begränsar individers ekonomiska valmöjligheter och länder med lägre statlig ekonomisk inblandning får högre betyg. Det andra är ”rättssystem och äganderätt” som handlar om hur väl äganderätt skyddas, och man menar att individers ekonomiska valfrihet begränsas när dessa inte skyddas – ett resonemang som överensstämmer med Acemoglu och Robinson (2012). Det tredje handlar om valutans stabilitet, där länder med låg inflationstakt och som undviker regleringar för användande av alternativa valutor premieras. Det fjärde området är ”frihet till internationell handel” och handlar om i vilken utsträckning staten begränsar handel med andra länder genom tullar och regleringar, där länder med låg kontroll över human och fysisk kapitalförflyttning premieras. Det femte och sista området är ”regleringar” och handlar om hur tillträde till marknaden regleras och omfattar exempelvis arbetsmarknaden och friheten att konkurrera. Jag anser därför att dessa fem områden, i kombination med att indexet justerar för könsskillnader, reflekterar Acemoglu och Robinsons (2012) innebörd av en inkluderande marknadsekonomi på ett välfungerande sätt.

3.3 Hypoteser

Utifrån teorin om att inkluderande politiska institutioner reflekterar flera dimensioner av demokratisk kvalitet (se figur 1) och att detta i sin tur kan utgöra goda förutsättningar för klimatpolitikens implementering i form av ökad folkligt stöd – formuleras tre hypoteser.

H1: Bred och pluralistisk maktindelning (EDI) har ett positivt samband med klimatprestation (CCPI).

För variabeln Electoral Democracy Index kan man förvänta sig att höga EDI-värden tenderar att innebära höga CCPI-värden eftersom EDI är en operationalisering av begreppet bred pluralistisk maktindelning som i avsnitt 2.2 beskrevs ha flera likheter med jämlikhetsdimensionen av demokratisk kvalitet. Detta förväntas ge positivt utslag på klimatprestation dels eftersom Böhmelt et al. (2016) och Bättig och Bernauer (2009) visar att demokratier tenderar att ha en bättre policy output, dels för att pluralism inom det politiska organet identifieras som en faktor för folkligt stöd – vilket är avgörande för politikens genomförande (Drews & van den Bergh 2015).

Däremot kan man utifrån Böhmelt et al. (2016) förvänta sig att detta samband är relativt svagt. Deras studie fokuserar på inkludering operationaliserat av Dahl som en pluralistisk syn på demokrati, precis som EDI – och undersökte sambandet mellan graden av inkludering i demokratin och dess påverkan på utfall och effekter av klimatpolitiken. Författarna kunde se ett positivt samband mellan inkludering och mängd klimatpolitik producerad men att detta inte nödvändigtvis genererade lägre koldioxidutsläpp (Böhmelt et al. 2016). Eftersom CCPI tar hänsyn till både växthusgasutsläpp och klimatpolitik (Burck et al. 2024b) kan man förvänta sig att EDI samvarierar svagt växthusgasutsläpp, men klimatpolitik relativt högt – vilket skulle kunna resultera i en relativt låg förklaringsgrad av det sammanvägda CCPI värdet för EDI-variabeln.

H2: Stark etablering och upprätthållande av lag och ordning (RoL) har ett positivt samband med klimatprestation (CCPI).

Eftersom höga RoL-värden reflekterar opartiskhet och transparens i statsväsendet utgör det flera goda förutsättningar för klimatprestation – både som grund för tillit och som demokratisk kvalitet. Institutioners opartiskhet, som del av QoG, utgör en god grund för politisk tillit (Teorell & Rothstein 2009) som enligt Drews och van der Bergh (2015) är en central faktor för folkligt stöd och därmed potentiellt ökat stöd för klimatpolitik. Det faktum att RoL är operationaliserat från ”etablering och upprätthållande av lag och ordning” gör också att höga RoL-värden potentiellt reflekterar högre nivå av demokratisk kvalitet – mer specifikt ansvarsutkrävande och självständighet (se figur 1, linje 1 och 2). Här läggs mer fokus på transparens inom den politiska beslutsprocessen och lagligt maktutövande – vilket kan bidra till ökad upplevd rättvisa inom beslutsprocessen som utgör en annan central faktor för folkligt stöd (Drews & van den Bergh 2015).

H3: Marknadsekonomins inkludering (EFW) har ett positivt samband med klimatprestation (CCPI).

Eftersom EFW är operationaliserat utifrån dimensionen ”inkluderande marknadsekonomi” som i teoriavsnittet och figur 1 beskrivs ha tre beröringspunkter med demokratisk kvalitet – förväntas sambandet mellan EFW och CCPI vara positivt. Detta eftersom flera likheter med demokratisk kvalitet enligt Böhmelt et al. (2016), samt Bättig och Bernauer (2009), bör innebära ökad klimatpolicy output, vilket förväntas ge utslag på CCPI eftersom klimatpolitik utgör 20% av indexet. Det är dock oklart hur stark detta samband kan tänkas vara eftersom indexets första och femte huvudområde premierar länder med låg statlig ekonomisk iblandning och reglering, vilket är vanligt förekommande i klimatpolitiska styrmedel (Davidovic & Harring 2019; Fairbrother 2019). Detta kan potentiellt minska det positiva sambandet något.

3.4 Kontroll- och indikatorvariabel

Regressionsmodellerna kommer även kontrollera för ländernas ekonomiska utvecklingsnivå, operationaliserat som BNP per capita. Detta eftersom man utifrån tidigare forskning (Grossman & Krueger 1995; Acemoglu & Robinson 2012) kan förvänta sig att både institutionella faktorer och klimatprestation relaterar till ekonomisk utvecklingsnivå. Det faktum att BNP påverkas av institutioner innebär dock en risk för korrelation mellan BNP per capita och de institutionella indexen och därmed multikollinearitet. Detta försvårar tolkningen av regressionerna eftersom det blir svårt att urskilja variablernas effekter på CCPI. Däremot anses det fortfarande viktigt att kontrollera för BNP per capita. Genom att inkludera BNP per capita som kontrollvariabel minskar risken för att sambanden mellan CCPI och de institutionella variablerna beror på underliggande ekonomiska skillnader, snarare än den institutionella variabeln, vilket skulle kunna indikera ett skensamband (Sundell 2012). Att kontrollera för BNP per capita är därför ett viktigt steg i försöket att isolera den rena effekten av de institutionella variablerna på den beroende variabel klimatprestation. Det är dock viktigt att poängtera att det fortfarande kan finnas andra dolda variabler som förklarar sambandet som modellen inte kontrollerar för.

Data för BNP per capita kommer från World Bank (2025) och hämtas från Our World in Data för enklare datahantering. Data för BNP per capita är både justerad för inflation och för skillnader i levnadskostnader mellan länderna (PPP-justerat) och anges i konstanta internationella dollar i 2021 års priser. Ett BNP per capita-mått med dessa justeringar möjliggör rättvisa jämförelser mellan länder eftersom det tar hänsyn till skillnader i köpkraft mellan länder och valutor (Ortiz-Ospina &

Molteni 2017). Hämtade data som används i denna studie avser år 2022 och är log-transformerad med den naturliga logaritmen. Anledningen till att BNP per capita logaritmeras är främst att det förenklar tolkningen av resultaten i regressionsanalysen. Genom att logaritmera BNP per capita med den naturliga logaritmen visas förändringar i BNP per capita i konstant procent i stället för i absoluta värden (Wooldridge 2019). Det innebär att koefficienten för BNP per capita tolkas som en procentuell effekt – här betyder det att koefficienten visar den procentuella förändringen av CCPI vid en enprocentig förändring i BNP per capita.

Studien kontrollerar också för EU-medlemskap genom att koda detta som en dummyvariabel. Information om medlemskap för år 2022 hämtas från EU:s officiella hemsida (European Union u.å.). Anledningen till denna indikatorvariabel är att EU-medlemskap påverkar länderna både direkt – eftersom medlemsländerna omfattas av gemensam EU-lagstiftning inom vissa områden – och indirekt genom nära kontakt mellan tjänstemän från andra medlemsländer där ömsesidigt inflytande uppstår (Petersson 2018). EU har flera klimatpolitiska initiativ och överenskommelser som medlemsländerna omfattas av. Ett exempel är European Green Deal som ratificerats av samtliga medlemsländer med mål att nå klimatneutralitet till 2050, minska föroreningar och återställa balans i natur och ekosystem (European Council u.å.). Det faktum att visionen för European Green Deal har omsatts i lagar och regler som alla medlemsländer omfattas av, utgör ett exempel på varför EU-medlemskap är en betydelsefull indikatorvariabel. Multilaterala samarbeten som variabel förekommer även i andra studier som undersöker klimatprestation, exempelvis Böhmelt et al. (2016), vilket utgör ytterligare en anledning till att EU-medlemskap är en förklaringsfaktor värd att kontrollera för. I studien inkluderas medlemsstater för år 2022 oavsett om landet är med i Schengen och/eller euro-området eller inte. Detta bedöms inte relevant för denna studie eftersom syftet med EU-medlemskap som indikatorvariabel är att kontrollera för den inverkan EU:s gemensamma klimatpolitik och lagar har på ländernas klimatprestation i relation till övriga variabler – fokus är alltså inte på samarbete vad gäller gemensam valuta eller personlig rörlighet.

3.5 Urval

Studien strävar efter att kunna generalisera resultaten till samtliga länder i världen vilket innebär att målpopulationen utgörs av omkring 200 länder, exakt antal varierar beroende på hur man definierar och erkänner stater (World Population Review u.å.). Utifrån målpopulationen görs ett bekvämlighetsurval, som är en typ av icke-sannolikhetsurval där urvalet väljs utifrån lättillgänglighet (Matthews & Ross 2010). I denna studie innebär detta att urvalet görs utifrån täckningen hos

den begränsande variabeln CCPI och sedan anpassas övriga data efter detta. En anledning till att CCPI används som begränsande variabel är att dessa länder tillsammans står för över 90% av de globala växthusgasutsläppen (Burck et al. 2024b). Först hämtas data för de 63 CCPI-länderna år 2023, som publicerats i deras resultatrapport år 2024 (Burck et al. 2024b). Sedan hämtas data för de oberoende variablerna för år 2022 och matchas med CCPI-länderna. Dessa data justeras sedan manuellt för att överensstämja med CCPI – det vill säga, data för länder som inte ingår i 2023 års CCPI rensas. Ytterligare en rensning görs av de CCPI-länder som saknar data för någon av de oberoende kvantitativa variablerna, detta för att få en urvalsgrupp där samtliga länder i studien representeras i alla kategorier. Denna process resulterade i ett urval om 61 länder fördelat i Europa, Asien, Sydamerika, Nordamerika, Afrika och Oceanien – där länder i Europa, följt av Asien, har störst representation. För fullständig information om länder i urvalet, se bilaga 1. För överblick av urvalets fem högst placerade länder inom varje index, se bilaga 2.

Att de oberoende variablerna utgår från 2022 i stället för 2023 görs med hänsyn till relationen mellan klimatprestation och ekonomisk utveckling och institutionella förändringar. Att använda sig av laggade variabler är vanligt inom ekonomisk analys eftersom förändringar kopplade till ekonomiska variabler, som exempelvis BNP, ofta är tröga då de tenderar att bero på förändringar i politiken eller nationell budget (Sanghro u.å.). Samma resonemang kan gälla för indexen – förändringar i BNP per capita och institutioners inkludering sker ofta som följd av politiska förändringar och omprioriteringar. Dessa kan tänkas ge utslag på klimatprestationen med viss tröghet. För att korrekt fånga sådan tröghet finns ekonometriska lag-modeller, men för att anpassa studien till min kunskapsnivå men ändå ta hänsyn till detta– används data från ett år tidigare för de oberoende variablerna. Detta är också ett sätt att minska risken för omvänd kausalitet, använder man samma år för variablerna är det svårare att urskilja huruvida det är institutionell inkludering som påverkar CCPI eller tvärtom.

4. Metod

För att undersöka sambandet mellan inkluderande politiska institutioner och klimatprestation används multipel regressionsanalys. Det är en kvantitativ statistisk metod som möjliggör analys av flera variabler i förhållande till en beroende variabel. Genom att använda multipel regression blir det möjligt att undersöka flera variabler samtidigt och hur de förhåller sig till den beroende variabeln (Wooldridge 2019). Multipel regression har potential att ge resultat som bättre reflekterar verkligheten än enkel regression – detta eftersom man kan inkludera fler förklaringsvariabler som kan vara relaterade till den beroende variabeln, vilka man i en enkel regression hade missat (Wooldridge 2019). I denna studie lämpar sig denna metod väl eftersom den både möjliggör en undersökning av hur inkluderande politiska institutioner förhåller sig till klimatprestation, och kontrollerar för andra relevanta förklaringsfaktorer som BNP per capita och EU-medlemskap. Om man inte kontrollerar för dessa faktorer ökar risken för missvisande resultat och sambanden mellan inkluderande institutioner och klimatprestation kan se starkare ut än de egentligen är.

4.1 Regressionsmodeller

I denna studie genomförs tre multipla regressioner utifrån tre regressionsekvationer (OLS-regressioner). De tre variablerna som operationaliserats från begreppet inkluderande politiska institutioner utgör varsin modell, samtliga har CCPI som beroende variabel och kontrollerar för BNP per capita och EU-medlemskap. Beteckningarna i tabell 1 gäller för de tre regressionsmodellerna nedan, samt regressionsekvationerna och tabellerna i avsnitt 5.

Modell 1: V-Dem Electoral Democracy Index

$$CCPI_i = \beta_0 + \beta_1 \cdot EDI_i + \beta_2 \cdot \ln(\text{BNP per cap}_i) + \beta_3 \cdot EU_i \cdot \varepsilon$$

Modell 2: V-Dem Rule of Law

$$CCPI_i = \beta_0 + \beta_1 \cdot RoL_i + \beta_2 \cdot \ln(\text{BNP per cap}_i) + \beta_3 \cdot EU_i \cdot \varepsilon$$

Modell 3: Economic Freedom of the World

$$CCPI_i = \beta_0 + \beta_1 \cdot EFW_i + \beta_2 \cdot \ln(\text{BNP per cap}_i) + \beta_3 \cdot EU_i \cdot \varepsilon$$

Tabell 1. Beteckningar för modell 1-3. Egen bearbetning.

BETECKNING	FÖRKLARING
ε	Feltermen. Oavsett hur många förklaringsvariabler en modell har finns det alltid faktorer som inte inkluderas, det är dessa som feltermen representerar (Wooldridge 2019).
β_{0-3}	Parametrar. De beskriver riktning och styrka av sambandet mellan respektive variabel och den beroende variabeln CCPI (Wooldridge 2019).
β_0	Interceptet.
β_{1-3}	Visar skillnaden i CCPI i förhållande till respektive variabel, då övriga faktorer hålls konstanta (Wooldridge 2019).
CCPI	Climate Change Performance Index.
EDI	Electoral Democracy Index.
RoL	Rule of Law index.
EFW	Economic Freedom of the World index.
ln(BNP per cap)	Naturligt logaritmerad BNP per capita.
EU	Medlemskap i EU, kodat som dummyvariabel där 1 är medlem.

4.2 Metodologiska hänsynstaganden

Anledningen till att använda tre regressionsmodeller är att separera de olika dimensionerna av inkluderande politiska institutioner, så att förhållandet mellan CCPI och begreppets tre dimensioner kan urskiljas. Hade de tre institutionella variablerna ingått i en gemensam regressionsmodell, tillsammans med BNP per capita och EU-medlemskap, hade regressionsanalysen haft en högre risk för både multikollinearitet mellan variablerna och överanpassning av modellen.

Multikollinearitet innebär att det finns hög korrelation mellan de oberoende variablerna i regressionsmodellen (Wooldridge 2019). Eftersom indexen representerar olika dimensioner av samma begrepp bedöms risken vara hög att dessa tre korrelerar med varandra. Överanpassning är en problematik som kan uppstå när man har för få observationer i förhållande till antalet parametrar i modellen; i en modell med fem regressionsparametrar bör man räkna med att ha minst 50 observationer, cirka tio per parameter (Grace-Martin 2021). Eftersom min urvalsgrupp består av 61 länder bedömdes risken för överanpassning vara något för stor för att endast använda en regressionsmodell. Hade endast en modell använts hade den bestått av sex regressionsparametrar: intercept, tre index, BNP per capita och EU-medlemskap – då hade 60 observationer ansetts vara minimum

(Grace-Martin 2021). Det är möjligt att detta hade fungerat, men i kombination med den ökade risken för multikollinearitet bedöms tre separata modeller vara säkrare.

5. Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten från regressionerna. Avsnittet inleds med deskriptiv statistik och korrelation för att ge en överblick över urvalet, därefter presenteras regressionsresultaten för de tre modellerna.

5.1 Central tendens och spridning

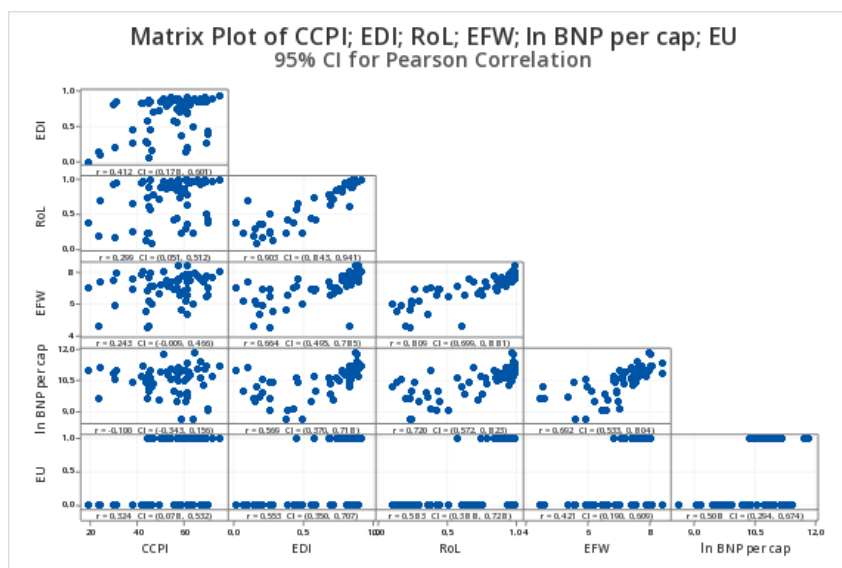
Urvalet görs överskådligt med hjälp av den deskriptiva statistiken i tabell 2 där studiens 61 länder (se antal observationer, N , i tabell 2) beskrivs med medelvärde, standardavvikelse, median samt minimum- och maximumvärde. För att se hur spridningen ser ut för observationerna och de olika variablerna kan man titta på standardavvikelsen i förhållande till medelvärdet – även kallat variationsmåttet, förkortat CV (coefficient of variation) i tabell 2. Standardavvikelse är ett vanligt förekommande mått som beskriver den genomsnittliga avvikelsen från medelvärdet för en specifik samling observationer (Frisk 2018; Wooldridge 2019). Vill man däremot jämföra standardavvikelse mellan variabler med olika enheter, blir det tydligare att titta på variationsmåttet. Detta eftersom variationsmåttet tas fram genom att dividera standardavvikelsen med medelvärdet vilket genererar en procentsats som enklare kan jämföras mellan variabler. Procentsatsen i CV beskriver den relativa storleken av standardavvikelsen i förhållande till medelvärdet (Frost 2020). I tabell 2 framgår att standardavvikelsen för CCPI utgör 24% av medelvärdet vilket enkelt kan jämföras med exempelvis EDI där standardavvikelsen utgör 43% av medelvärdet. Baserat på CV i tabell 2 kan urvalet beskrivas som måttligt varierande vad gäller EDI och RoL. Även CCPI är relativt varierande mellan länderna i urvalet i förhållande till de övriga variablerna – medan spridningen för EFW är något mindre. Logaritmerad BNP per capita har mycket låg spridning vilket ger sken av att urvalsgruppen består av länder med liknande BNP per capita-nivå. Här är det viktigt att poängtera att variabeln BNP per capita är logaritmerad. Detta komprimerar spridningen och värdena hamnar närmare varandra – vilket kan göra att standardavvikelsen blir lägre än vad den skulle ha blivit om BNP per capita angetts i absoluta tal.

Tabell 2. Beskrivande statistik för urvalet. Genererat av Minitab, egen bearbetning.

Variabel	N	Medelvärde	Standardavvikelse	Minimum	Median	Maximum	CV
CCPI	61	54,07	12,90	19,33	57,32	75,59	24%
EDI	61	0,6381	0,2774	0,0150	0,7820	0,9180	43%
RoL	61	0,7163	0,2955	0,1000	0,8660	0,9980	41%
EFW	61	7,078	0,909	4,460	7,390	8,430	13%
ln(BNP per cap)	61	10,473	0,714	8,617	10,628	11,828	6,8%

5.2 Korrelation

Figur 2 och tabell 3 visar positiv korrelation mellan CCPI och de tre indexen EDI, RoL och EFW, vilket innebär att höga värden på CCPI också tenderar att betyda höga värden hos respektive index. Mellan CCPI och ln(BNP per capita) påvisas mycket svag negativ korrelation (se tabell 3), vilket innebär att höga BNP per capita värden tenderar att innebära något lägre CCPI-värde och tvärtom. Generellt sett är korrelationen mellan CCPI och indexen svag till måttlig, där korrelationen till EDI är starkast. Figur 2 och tabell 3 visar också hög korrelation mellan indexen EDI, RoL och EFW. Detta motiverar valet av tre separata regressionsmodeller. Hade dessa ingått i samma modell hade det varit svårare att tolka dessa separat (Sundell 2010).

Figur 2. Korrelationsmatris där prickarna utgör observationer i studien. Egen bearbetning i Minitab.

Tabell 3. Korrelationstabell för variablerna. Genererat av Minitab, egen bearbetning.

Variabel	CCPI	EDI	RoL	EFW	ln (BNP per cap)
EDI	0,412				
RoL	0,299	0,903			
EFW	0,243	0,664	0,809		
ln(BNP per cap)	-0,100	0,569	0,720	0,692	
EU	0,324	0,553	0,583	0,421	0,508

5.3 Regressioner

Här presenteras resultaten från regressionerna uppdelat per modell. Resultaten presenteras med regressionsekvation, modellens förklaringsgrad och koefficienternas signifikans. Resultaten sammanfattas i tabell 4-6.

5.3.1 Modell 1: Electoral Democracy Index

Genererade variabelskattningar för modell 1 kan avläsas i tabell 4, utifrån detta skrivs följande regressionsekvation:

$$CCPI_i = 143,2 + 26,72 \cdot EDI_i - 10,46 \cdot \ln(\text{BNP per cap}_i) + 7,73 \cdot EU_i$$

Denna regressionsmodell har förklaringsgraden $R^2=39,13\%$, vilket är ett mått på de oberoende variabelernas förklaringskraft – alltså hur väl de oberoende variabelerna förklarar den beroende variabeln CCPI (Sundell 2009). Här betyder detta att 39,13% av variationen i CCPI förklaras av variationen av variabelerna EDI, $\ln(\text{BNP per cap})$ och EU-medlemskap.

Av tabell 4 framgår att samtliga variabler i modell 1 är signifikanta med 95% säkerhet, eftersom p-värdet understiger 0,05. Koefficienterna visar att det finns ett positivt samband mellan Electoral Democracy Index (EDI) och CCPI där en ökning av EDI med en enhet innebär en ökning av CCPI med 26,72 enheter, förutsatt att allt annat är lika. Eftersom EDI anges på skalan 0–1 och en ökning med en enhet, det vill säga från 0 till 1, är mycket osannolik, kan sambandet beskrivas som att en ökning av EDI med 0,1 (tioprocentig ökning) innebär en förväntad ökning av CCPI med 2,672 enheter. En ökning med 2,672 enheter i CCPI motsvarar cirka 21% av standardavvikelsen för CCPI (se tabell 2) – detta tyder på en måttlig förväntad ökning.

Tabell 4. Regressionstabell för modell 1 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.

Variabel	Koefficient	T-värde	P-värde
Konstant	143,2	6,22	0,000
EDI	26,72	4,24	0,000
$\ln(\text{BNP per cap})$	-10,46	-4,42	0,000
EU	7,73	2,32	0,024
N	61		
R²	39,13%		

5.3.2 Modell 2: Rule of Law index

Regressionsekvationen för modell 2 skrivs enligt följande (se tabell 5):

$$CCPI_i = 165,9 + 27,28 \cdot RoL_i - 12,90 \cdot \ln(BNP \text{ per cap}_i) + 8,31 \cdot EU_i$$

Denna modell har förklaringsgrad $R^2=36,22\%$, alltså något lägre förklaringsgrad än modell 1. Vad gäller variablerna är samtliga, likt modell 1, signifikanta (se p-värde i tabell 5). Tabell 5 visar att koefficienten för Rule of Law (RoL) är 27,28 men precis som EDI anges RoL på skalan 0–1 vilket innebär att en ökning av RoL med 0,1 enheter innebär en förväntad ökning av CCPI med 2,728 enheter. En ökning med 2,728 enheter i CCPI motsvarar cirka 21% av standardavvikelsen för CCPI (se tabell 2).

Tabell 5. Regressionstabell för modell 2 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.

Variabel	Koefficient	T-värde	P-värde
Konstant	165,9	6,35	0,000
RoL	27,28	3,82	0,000
ln(BNP per cap)	-12,90	-4,62	0,000
EU	8,31	2,45	0,017
N	61		
R ²	36,22%		

5.3.3 Modell 3: Economic Freedom of the World index

Regressionsekvationen för modell 3 skrivs enligt följande (se tabell 6):

$$CCPI_i = 127,9 + 7,63 \cdot EFW_i - 12,70 \cdot \ln(BNP \text{ per cap}_i) + 11,71 \cdot EU_i$$

Denna modell har en förklaringsgrad på $R^2=34,79\%$ vilket är lägst av modellerna 1–3. I tabell 6 framgår att samtliga variabler, precis som i modell 1 och 2, är signifikanta. Tabell 6 visar också att koefficienten för Economic Freedom of the World index (EFW) är 7,63 vilket innebär att en ökning av EFW med en enhet innebär en förväntad ökning av CCPI med 7,63 enheter. Eftersom EFW, till skillnad från EDI och RoL anges i skalan 0–10, innebär en tioprocentig ökning av EFW en ökning med 1 enhet (i stället för 0,1 som i modell 1 och 2). En ökning med 7,63 enheter i CCPI motsvarar cirka 59% av standardavvikelsen för CCPI (se tabell 2) – detta tyder på en stor förväntad ökning.

Tabell 6. Regressionstabell för modell 3 med beroende variabel CCPI. Genererat av Minitab, egen bearbetning.

Variabel	Koefficient	T-värde	P-värde
Konstant	127,9	5,53	0,000
EFW	7,63	3,61	0,001
ln(BNP per cap)	-12,70	-4,48	0,000
EU	11,71	3,64	0,001
N	61		
R ²	34,79%		

5.3.4 Kontrollvariabler

Gemensamt för modellerna är att variabeln ln(BNP per cap) har ett signifikant negativt samband med CCPI (se tabell 4, 5 och 6). Detta innebär att givet att övriga variabler i modellen är konstanta, så tenderar länder i urvalet med hög BNP per capita att ha lägre nivåer av CCPI; ökningarna i BNP per capita förväntas minska CCPI-värdet. För variabeln EU-medlemskap visar samtliga modeller ett signifikant positivt samband med CCPI (se tabell 4, 5 och 6). Medlemsländer i EU tenderar att ha högre CCPI-värden, givet att övriga variabler hålls konstanta. Det är viktigt att betona att EU-medlemskap och BNP per capita endast används som kontrollvariabler i denna studie och att sambanden inte nödvändigtvis är kausala.

6. Tolkning och diskussion

I denna del av uppsatsen kommer resultaten att sättas i relation till studiens avsikt att kartlägga inkluderande politiska institutioners roll i klimatförändringsarbetet. Detta görs genom att identifiera om ett positivt samband mellan inkluderande institutioner existerar samt undersöka dess riktning och styrka nedbrutet i tre dimensioner av inkluderande politiska institutioner. Resultaten analyseras utifrån de tre hypoteserna och det teoretiska ramverket och diskuteras i relation till andra studier inom området.

6.1 Hypotes 1 – bred pluralistisk maktdelning

Resultatet av modell 1 ger stöd för att bekräfta den första hypotesen om att bred pluralistisk maktdelning (EDI) har ett positivt samband med klimatprestation, eftersom en tioprocentig ökning av EDI innebär en förväntad ökning av CCPI med 2,672 enheter. Detta resultat är i linje med vad som förväntades av det teoretiska resonemanget i avsnitt 2.2 och 3.3. Länder där den politiska makten är brett fördelad bland folket, och som uppmäter en högre grad av demokrati, tenderar alltså att ha högre CCPI-värden. Generellt sett innebär detta att dessa länder har lägre koldioxidutsläpp, använder en mindre mängd energi och en större andel förnybar energi samt har fler konkreta klimatpolicyer och är mer involverade i multilaterala samarbeten (Burck et al. 2024a). Däremot säger regressionsresultatet inget om vilka av dessa delar som förväntas förbättras, utan endast CCPI i sin helhet. Att öka institutionell inkludering genom pluralistisk maktdelning behöver därför inte betyda minskade utsläpp eller mätbar miljöförbättring, utan handlar troligtvis snarare om ökad output av klimatpolitik (Bättig & Bernauer 2009; Böhmelt et al. 2016). Detta behöver dock inte betyda att ökad pluralistisk maktdelning, och den förväntade ökningen av CCPI, inte är viktig för klimatförändringsarbetet. Att etablera och producera klimatpolitik är fortfarande viktiga steg i att uppnå förändring. Demokrati och pluralism utgör också centrala faktorer för att få folkets stöd för politiken och lyckas med implementeringen (Drews & van den Bergh 2015). Däremot är det väsentligt att den producerade klimatpolitiken tids nog resulterar i faktisk förändring, annars finns risken att folket tappat förtroende för de centrala aktörerna i beslutsprocessen, vilket kan underminera klimatpolitiken i form av minskat folkligt stöd.

6.2 Hypotes 2 – etablering och upprätthållande av lag och ordning

Resultatet av modell 2 ger stöd till att bekräfta den andra hypotesen om att stark etablering och upprätthållande av lag och ordning (RoL) har ett positivt samband med klimatprestation, då en tioprocentig ökning av RoL innebär en förväntad ökning av CCPI med 2,728 enheter. Detta resultat överensstämmer med hypotesen och resultatet utgör stöd för resonemanget om att länders klimatprestation är förknippat med hur väl de etablerar och upprätthåller lag och ordning. Utifrån urvalsgruppen tenderar länder som i högre grad utövar politisk makt inom lagens ramar att ha något bättre klimatprestation.

En stor del av indexet RoL baseras på institutionella krav som mäter hur oberoende och transparenta olika maktinstanser är och hur detta kontrolleras (Natsika et al. 2025). Detta gör RoL till ett mått som delvis beskriver QoG (Teorell & Rothstein 2009), och höga RoL-värden kan därmed innebära större tillit. Detta får implikationer för klimatprestation eftersom tillit till centrala aktörer i beslutsprocessen skapar bättre förutsättningar för genomförande av klimatpolitiken (Drews & van den Bergh 2015). Tidigare studier (Davidovic & Harring 2019; Fairbrother 2019) visar att QoG och tillit skapar ökad acceptans för klimatskatter, ett vanligt ekonomiskt styrmedel för att minska utsläpp i linje med principen att förorenaren betalar (Polluter Pays Principle, PPP). Utifrån detta kan man föreställa sig att länder med hög RoL kan implementera framgångsrika klimatskatter i högre grad, vilket borde ge relativt höga utslag på CCPI eftersom både koldioxidutsläpp och utsläpp inom energisektorn (tolkat som avsaknad av förnybar energi) mäts av CCPI. Däremot fokuserar dessa studier på medborgarstöd för klimatskatter, vilket kan skilja sig från stödet från de utsläppande industrierna – en möjlig förklaring till varför koefficienten inte är högre.

6.3 Hypotes 3 – inkluderande marknadsekonomi

Resultatet av modell 3 stödjer den tredje hypotesen om att en inkluderande marknadsekonomi (EFW) har ett positivt samband med klimatprestation eftersom en tioprocentig ökning av EFW innebär en förväntad ökning av CCPI med 7,63 enheter. Detta resultat överensstämmer med hypotesen och kan tolkas som att länder med högre ekonomisk frihet, stabilitet och bredare tillgång till marknaden, tenderar att ha bättre klimatprestation. Begreppet inkluderande marknadsekonomi har, likt övriga två dimensioner av inkluderande politiska institutioner, flera beröringspunkter med demokratisk kvalitet. Det positiva resultatet skulle därför kunna tolkas som att begreppet en inkluderande marknadsekonomi innefattar flera

egenskaper av demokratisk kvalitet, som kan förknippas med ökad policy output och därmed möjligheter till bättre klimatprestation (Bättig & Bernauer 2009; Böhmelt et al. 2016).

6.4 De tre dimensionerna av inkluderande politiska institutioner

Vid jämförelse av de tre indexens koefficienter vid en tioprocentig ökning visas EFW vara starkast förknippat med CCPI (se tabell 6). Detta kan tolkas som att marknadsekonomin välfungerande och tillgänglighet är den viktigaste dimensionen av inkluderande politiska institutioner för klimatprestation. Detta resultat ger upphov till tolkningen att subdimensionerna inkludering, kreativitet och personlig frihet av Hanuschs (2018) konceptualisering av demokratisk kvalitet, är särskilt viktiga för att förbättra länders klimatprestation. Detta antyder att skillnader i marknadstillgång och personlig ekonomisk frihet tenderar att vara mer betydelsefulla för att förklara skillnader i klimatprestation mellan länder, än maktindelning (EDI) och rättstatlighet (RoL).

En möjlig förklaring till sambandet mellan EFW och CCPI, är dimensionen inkluderande marknadsekonomi har flest beröringspunkter med demokratisk kvalitet (se figur 1) och Hanusch (2018) visar att länder med högre demokratiska kvaliteter tenderar att ha bättre klimatprestation. Det kan också innebära att subdimensionerna inkludering, kreativitet och personlig frihet är de dimensioner av demokratisk kvalitet som är starkast förknippade med klimatprestation. Utifrån denna tolkning blir det viktigt att, ur klimatsynpunkt, skapa en marknadsekonomi som är tillgänglig för flera olika typer av aktörer, specifikt inom subdimensionerna kreativitet och personlig frihet. Att ha bred tillgång till kreativitet i form av investering i innovation och vetenskap, är ett sätt att skapa nya demokratiska uppfinningar (Hanusch 2018). Bred tillgång till marknadsekonomin är också en viktig förutsättning för personlig frihet eftersom det är svårt att ta del av föreningsfrihet och känna personlig autonomi om man står utanför det ekonomiska systemet.

Indexet EFW speglar också frihet på marknaden, där ”marknad” i begreppet inkluderande marknadsekonomi ofta förutsätter ett tillväxtfokus, vilket gör det troligt att länder med höga EFW-index också har en hög BNP-nivå. En alternativ förklaringsmodell skulle därför kunna vara att höga EFW-värden tenderar att innebära höga CCPI-värden eftersom miljöförstöring förväntas minska med ekonomisk utveckling efter att en viss ekonomisk nivå uppnåtts, enligt EKC-resonemanget (Stern et al. 1996).

Koefficienterna för indexen EDI och RoL är relativt lika storleksmässigt och lägre än EFW mätt som tioprocentig förändring. Detta indikerar att pluralistisk maktodelning och rättsstatens fungerande, inte är lika väsentliga delar av politiska institutioner samt att de demokratiska kvaliteter som dessa likställs med inte förknippas med klimatprestation i samma utsträckning som EFW. Däremot påvisar modell 1 (EDI) och modell 2 (RoL) högre förklaringsgrad än modell 3 (EFW) (se tabell 4, 5 och 6). Detta kan bero på flera faktorer som relationen mellan variablerna i modellerna, eller att variationen mellan länderna i urvalet är större för EDI och RoL än för EFW (se CV i tabell 2) och att detta ger EDI och RoL en högre förklaringsgrad i modellen.

6.4.1 Samlad bedömning

Sammanlagt visar regressionerna att variablerna som operationaliserats utifrån begreppet inkluderande politiska institutioner, det vill säga EDI, RoL och EFW, har signifikanta samband med CCPI. Detta är i linje med resonemanget att graden av inkluderingen som politiska institutioner uppvisar, förbättrar deras klimatprestation. Inkluderande politiska institutioners koppling till klimatprestation verkar främst manifesteras genom ökad policy output snarare än inom växthusgasutsläpp och energianvändning. Detta är en potentiell förklaring till att indexkoefficienternas storlek eftersom klimatpolitik endast utgör 20% av CCPI. Både nationell och internationell klimatpolitik utformas sannolikt med avsikten att skapa positiv förändring i form av minskade utsläpp eller förbättrad energianvändning. Däremot är det möjligt att denna politik antingen inte får den effekt som förväntat, eller att ett års data-förskjutning inte är tillräcklig för att fånga upp dessa effekter då klimatpolitik ofta utformas utifrån internationella klimatmål som tenderar att pågå under en flerårsperiod.

Studien visar alltså att ökad inkludering av politiska institutioner tenderar att förbättra klimatprestation men i vilken utsträckning detta sker är dock svårare att avgöra. De tre modellerna visar över lag relativt hög förklaringsgrad, men detta baseras på samtliga ingående variabler i modellen. Att tolka hur väl enbart inkluderande politiska institutioner förklarar klimatprestation är svårare och bör göras med försiktighet och i förhållande till koefficienterna. Modellernas förklaringsgrader och koefficientvärdena tyder på att inkluderande politiska institutioner utgör en förklaringsmodell, men att det finns flera andra väsentliga förklaringar för varierande klimatprestation som inte berörs i denna studie. Detta kan exemplifieras med hjälp av länderna USA, Canada, Japan, Australien och Taiwan (Burck et al. 2024b; Gwartney et al. 2024; V-Dem 2025a; b). De uppvisar höga indexvärden, och har därmed en hög grad inkluderande politiska institutioner – men har låga CCPI-värden.

Trots att ökad inkludering inom politiska institutioner förknippas med god klimatprestation kan det vara svårt att åstadkomma förändringar på kort sikt eftersom politiska institutioner utgöra tröga samhällsliga strukturer. Ökad institutionell inkludering kan därför inte förväntas ge särskilt snabb förbättring av klimatprestation. Däremot styr karaktären av klimatkrisen som wicked problem bort riktningen från snabba och enkla lösningar på grund av problemens karaktär (Rittel & Webber 1973). Med tanke på detta kan försök till ökad inkludering vara ett bra sätt att bemöta dessa problem. Konsekvent klimatarbete är önskvärt för att skapa stabilitet och långsiktighet, vilket är förmånligt i klimatarbete både nationellt och i internationella samarbeten.

6.5 Metodologiska begränsningar

Det är möjligt att andra metodval hade genererat andra resultat. Här används index, som till skillnad från rådata är sammansatt av en mängd indikatorer. I denna studie görs detta val eftersom de operationaliserade begreppen också är omfattande och breda – därför har index potential att fånga mycket av begreppens innebörd. Risken finns dock att indexen blir för breda vilket dels kan innebära att data som inte nödvändigtvis speglar inkluderande politiska institutioner inkluderas, dels att indexen korrelerar med varandra och med kontrollvariablerna. Detta kan försvåra tolkningen av de olika dimensionerna av politiska institutioner eftersom de statistiskt överlappar med varandra. I studien förekommer korrelation mellan flera variabler och ett sätt att undvika denna problematik hade varit att skapa ett eget index för varje dimension för mer exakt operationalisering. Detta anses dock inte vara ett alternativ på grund av begränsad statistisk kunskap.

Trots metodval i försök att minska risken för omvänd kausalitet och skensamband, är denna problematik inte eliminerad. Detta utgör en begränsning i tolkningen av resultaten eftersom man inte kan dra slutsatser om politiska institutioners kausala effekt på klimatprestation. Trots att modellerna använder laggade variabler är det svårt att med säkerhet avgöra vad som påverkar vad, eller om sambanden beror på att både CCPI och ingående index påverkas positivt av faktorer som inte ingår i studien. Detta innebär att resultaten bör tolkas som indikationer på samband snarare än bevisade orsakssamband.

Indexet CCPI utgör också en begränsande faktor, både i dess utformning och täckning. Att indexet endast tar hänsyn till produktionsbaserade utsläpp kan potentiellt snedvrider resultaten på ett sätt som premierar länder som flyttat mycket av sin produktion utomlands och som konsumerar på ett sätt som inte speglas i CCPI. Resultaten hade sannolikt sett annorlunda ut om indexet baserats på en konsumtionsbaserad modell. CCPI var också den begränsande variabeln i denna

studie då urvalet gjordes utifrån CCPI:s täckning. Majoriteten av länderna i urvalet är lokaliserade i Europa och Asien, med betydligt färre i övriga världsdelar (Burck et al. 2024b). Detta påverkar generaliserbarheten negativt eftersom urvalet inte kan sägas representera målpopulationen på ett tillförlitligt sätt.

7. Slutsats

Syftet med studien var att undersöka inkludering inom politiska institutioner som en potentiell förklaringsmodell till varför länders klimatprestation skiljer sig åt och hur väsentlig egenskapen inkludering är inom dessa. Resultaten ger upphov till tolkningen att graden inkludering hos politiska institutioner har ett positivt samband med klimatprestation samt att inkluderande politiska institutioner, tillsammans med ekonomisk utvecklingsnivå och EU-medlemskap, utgör en god förklaringsmodell för variationen i klimatprestation. Trots att inkluderande politiska institutioner inte kan förklara all variation länder emellan, utgör det ändå en signifikant förklaringsfaktor. Resultaten visar att det framför allt är indexet EFW, operationaliserat från inkluderande marknadsekonomi, som kan förknippas med klimatprestation. Detta kan tyda på att subdimensionerna inkludering, kreativitet och personlig frihet av Hanuschs (2018) konceptualisering av demokratisk kvalitet, är särskilt viktiga för att förklara och förbättra klimatprestation. Även de två dimensionerna bred pluralistisk maktindelning (EDI) och etablering och upprätthållande av lag och ordning (RoL) har signifikanta samband med klimatprestation, men något lägre än EFW vid en tioprocentig ökning. Detta tyder på att brett politiskt deltagande och en transparent och opartisk rättsstat, inte förknippas med klimatprestation i lika hög grad.

Studiens resultat utgör därmed ett bidrag till kartläggandet av institutionella förutsättningar för klimatprestation och kan dels användas som förklaring för skillnader och identifiering av förbättringsområden, dels för vidare forskning kring relationen mellan inkludering inom institutioner och klimatprestation. I framtida studier vore det värdefullt att använda sig av konsumtionsbaserade klimatindex samt att vidare studera kopplingen mellan inkludering och klimatprestation inom de olika dimensionerna av politiska institutioner.

8. Referenslista

- Acemoglu, D., Aghion, P., Bursztyn, L. & Hemous, D. (2012). The Environment and Directed Technical Change. *American Economic Review*, 102 (1), 131–166. <https://doi.org/10.1257/aer.102.1.131>
- Acemoglu, D. & Robinson, J.A. (2012). *Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity and Poverty*. Profile Books.
- Burck, J., Uhlich, T., Bals, C., Höhne, N. & Nascimento, L. (2024a). *Background and Methodology*. Germanwatch, NewClimate Institute & Climate Action Network.
- Burck, J., Uhlich, T., Bals, C., Höhne, N. & Nascimento, L. (2024b). *Results: Monitoring Climate Mitigation Efforts of 63 Countries plus the EU – covering more than 90% of the Global Greenhouse Gas Emissions*. Germanwatch, NewClimate Institute & Climate Action Network.
- Bättig, M.B. & Bernauer, T. (2009). National Institutions and Global Public Goods: Are Democracies More Cooperative in Climate Change Policy? *International Organization*, 63 (2), 281–308.
- Böhmelt, T., Böker, Marit & Ward, H. (2016). Democratic inclusiveness, climate policy outputs, and climate policy outcomes. *Democratization*, 23 (7), 1272–1291. <https://doi.org/10.1080/13510347.2015.1094059>
- Caldeira, K. & Davis, S.J. (2011). Accounting for carbon dioxide emissions: A matter of time. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 108 (21), 8533–8534. <https://doi.org/10.1073/pnas.1106517108>
- Coppedge, M., Gerring, J., Knutsen, C.H., I. Lindberg, S., Teorell, J., L. Marquardt, K., Medzihorsky, J., Pemstein, D., Fox, L., Pernes, J., Rydén, O., Gastaldi, L., Tzelgov, E., Wang, Y. & Wilson, S. (2024). *V-Dem Varieties of Democracy: Methodology*. Varieties of Democracy Institute.
- Coppedge, M. & Reinicke, W.H. (1990). Measuring Polyarchy. *Studies In Comparative International Development*, 25 (1), 51–72. <https://doi.org/10.1007/BF02716905>
- Davidovic, D. & Harring, N. (2019). Does Quality of Government and Trust Explain the Cross-National Variation in Public Support for Climate Policies? *Social Science Research Network*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3706867>

- Destek, M.A. & Sarkodie, S.A. (2019). Investigation of environmental Kuznets curve for ecological footprint: The role of energy and financial development. *Science of The Total Environment*, 650, 2483–2489. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.10.017>
- Drews, S. & van den Bergh, J.C.J.M. (2015). What explains public support for climate policies? A review of empirical and experimental studies. *Climate Policy*, 16 (7), 855–876. <https://doi.org/10.1080/14693062.2015.1058240>
- European Commission (u.å.). *EU competences in the field of climate action*. https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-competences-field-climate-action_en [2025-03-18]
- European Council (u.å.). *European Green Deal*. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/european-green-deal/> [2025-04-25]
- European Union (u.å.). *EU countries*. https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries_en [2025-04-25]
- Fairbrother, M. (2019). When Will People Pay to Pollute? Environmental Taxes, Political Trust and Experimental Evidence from Britain. *British Journal of Political Science*, 49 (2), 661–682.
- Franzen, A. & Mader, S. (2018). Consumption-based versus production-based accounting of CO2 emissions: Is there evidence for carbon leakage? *Environmental Science & Policy*, 84, 34–40. <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2018.02.009>
- Fraser Institute (2024). *Economic Freedom of the World: 2022 Dataset*. Economic Freedom of the World. Version 2024. <https://efotw.org/economic-freedom/dataset> [2025-04-26]
- Frisk, E. (2018). Standardavvikelse. *Statistisk ordbok*. [Blogg]. <https://www.statistiskordbok.se/ord/standardavvikelse/> [2025-05-07]
- Frost, J. (2020). Coefficient of Variation in Statistics. *Statistics By Jim*. [Blogg]. <https://statisticsbyjim.com/basics/coefficient-variation/> [2025-05-07]
- Grace-Martin, K. (2021). Overfitting in Regression Models. *The Analysis Factor*. [Blogg]. <https://www.theanalysisfactor.com/overfitting-regression-models/> [2025-04-14]

- Grossman, G.M. & Krueger, A.B. (1995). Economic Growth and the Environment. *The Quarterly Journal of Economics*, 110 (2), 353–377.
<https://doi.org/10.2307/2118443>
- Gwartney, J., Lawson, R., Murphy, R., D. Mitchell, M., Grier, K., Grier, R. & J. Mitchell, D. (2024). *Economic Freedom of the World, 2024: Annual Report*. Fraser Institute.
- Hanusch, F. (2018). *Democracy and Climate Change*. Routledge, Taylor & Francis Group.
- IPCC (2022). *Climate change: a threat to human wellbeing and health of the planet. Taking action now can secure our future*.
<https://www.ipcc.ch/2022/02/28/pr-wgii-ar6/> [2025-03-18]
- Matthews, B. & Ross, L. (2010). *Research Methods: A Practical Guide for the Social Sciences*. 1 uppl. Longman.
- Natsika, N., Nord, M. & I. Lindberg, S. (2025). *Measuring and Analyzing the Rule of Law: A Practical Guide*. (41). Varieties of Democracy Institute.
- Ortiz-Ospina, E. & Molteni, M. (2017). *What are PPP adjustments and why do we need them?* <https://ourworldindata.org/what-are-ppps> [2025-04-24]
- Our World in Data (u.å.). *Our Organization*.
<https://ourworldindata.org/organization> [2025-04-09]
- Petersson, O. (2018). *Den offentliga makten*. 5:2, Studentlitteratur AB.
- Rittel, H.W.J. & Webber, M.M. (1973). Dilemmas in a general theory of planning. *Policy Sciences*, 4 (2), 155–169. <https://doi.org/10.1007/BF01405730>
- Sanghro, M.A. (u.å.). Distributed Lag Models: Capturing Delayed Effects in Economic Analysis. *MASEconomics*. [Blogg].
<https://maseconomics.com/distributed-lag-models-capturing-delayed-effects-in-economic-analysis/> [2025-04-24]
- Stern, D.I., Common, M.S. & Barbier, E.B. (1996). Economic growth and environmental degradation: The environmental Kuznets curve and sustainable development. *World Development*, 24 (7), 1151–1160.
[https://doi.org/10.1016/0305-750X\(96\)00032-0](https://doi.org/10.1016/0305-750X(96)00032-0)
- Sundell, A. (2009). Guide: Regressionsanalys. *SPSS-AKUTEN*. [Blogg].
<https://spssakuten.com/2009/12/21/regressionsanalys-1/> [2025-05-04]

- Sundell, A. (2010). Guide: Regressionsdiagnostik – multikollinearitet. *SPSS-AKUTEN*. [Blogg]. <https://spssakuten.com/2010/10/16/guide-regressionsdiagnostik-%e2%80%93-multikollinearitet/> [2025-05-19]
- Sundell, A. (2012). Guide: Kontrollvariabler i regressionsanalys. *SPSS-AKUTEN*. [Blogg]. <https://spssakuten.com/2012/05/11/guide-kontrollvariabler-i-regressionsanalys/> [2025-03-21]
- Teorell, J. & Rothstein, B. (2009). What is Quality of Government: A Theory of Impartial Institutions. *Social Science Research Network*. <https://papers.ssrn.com/abstract=1328817> [2025-05-15]
- UNFCCC (u.å.a). *Summary of Global Climate Action at COP 29*. United Nations. [2025-03-18]
- UNFCCC (u.å.b). *The Paris Agreement*. <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement> [2025-05-21]
- United Nations (2021). *Climate Change ‘Biggest Threat Modern Humans Have Ever Faced’, World-Renowned Naturalist Tells Security Council, Calls for Greater Global Cooperation*. <https://press.un.org/en/2021/sc14445.doc.htm> [2025-03-18]
- V-Dem (2025a). *Rule of Law index–V-Dem*. Our World in Data. Version 2025. <https://ourworldindata.org/grapher/rule-of-law-index?tab=table&time=2022> [2025-04-15]
- V-Dem (2025b). *Varieties of democracy, 2022*. Our World in Data. <https://ourworldindata.org/grapher/varieties-democracy-vdem?tab=table&time=2022> [2025-04-13]
- V-Dem (u.å.). *Country-Year: V-Dem Full+Others v15*. <https://v-dem.net/data/the-v-dem-dataset/country-year-v-dem-fullothers-v15/> [2025-04-09]
- Waldron, J. (2008). The Concept and the Rule of Law. *Social Science Research Network*. <https://papers.ssrn.com/abstract=1273005> [2025-04-23]
- Wooldridge, J.M. (2019). *Introductory Econometrics: A Modern Approach*. Cengage Learning.
- World Bank (2025). *GDP per capita in constant international-\$–World Bank*. Our World in Data. Version 2025. <https://ourworldindata.org/grapher/gdp-per-capita-worldbank?tab=table&time=2022> [2025-04-26]

World Population Review (u.å.). *How Many Countries are there in the World 2025?* <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/how-many-countries-are-there> [2025-03-23]

Bilaga 1

Algeriet	Grekland	Marocko	Storbritannien
Argentina	Indien	Mexiko	Sverige
Australien	Indonesien	Nederländerna	Sydafrika
Belgien	Iran	Nigeria	Sydkorea
Brasilien	Irland	Norge	Thailand
Bulgarien	Italien	Nya Zeeland	Tjeckien
Chile	Japan	Pakistan	Turkiet
Colombia	Kanada	Polen	Tyskland
Cypern	Kazakstan	Portugal	Ungern
Danmark	Kina	Rumänien	USA
Egypten	Kroatien	Ryssland	Vietnam
Estland	Lettland	Saudiarabien	Vitryssland
Filippinerna	Litauen	Schweiz	Österrike
Finland	Luxemburg	Slovakien	
Frankrike	Malaysia	Slovenien	
Förenade Arabemiraten	Malta	Spanien	

Bilaga 2

Placering	CCPI	EDI	RoL	EFW
1	Danmark	Danmark	Danmark	Schweiz
2	Estland	Belgien	Schweiz	Nya Zeeland
3	Filippinerna	Sverige	Sverige	USA
4	Indien	Schweiz	Finland	Danmark
5	Nederländerna	Estland	Tyskland	Irland

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Gilda Bjersander har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.